

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

هوش و استعداد معلمی فرهنگیان

- مهدی نظری
- زینب فاطمی نویسی
- محمدرضا محمدی
- سید علی موسوی

درسنامه + تست‌های کنکوری و تالیفی + پاسخنامه تشریحی + آزمون شبیه‌سازی شده

مشترک همه رشته‌ها

شباهت کلمات

تیپ | ۱

۱. کلمات مشابه

در این تیپ، با چند نوع سؤال مواجه هستیم که در هر کدام کلمات به نوعی با هم شباهت دارند: بعضی کلمه‌ها هستند که املا و تلفظ یکسانی ندارند، ولی خیلی شبیه به هم هستند. ما به این کلمات «کلمات مشابه» می‌گوییم. کلمات مشابه اهمیت زیادی دارند، چون با هم اشتباه گرفته می‌شوند. به همین دلیل در سؤالات هوش کلامی از آن‌ها استفاده زیادی می‌شود؛ مثلاً کلمه «آسرار» یعنی «رازها». اما کلمه «اِصرار» به معنی «پافشاری» است.

چندتا نکته هم هست که حتماً باید به آن‌ها توجه کنید:

- ♦ برای یافتن کلمات مشابه، آن‌ها را در کنار هم بخوانید تا تفاوت تلفظ و معنی آن‌ها را مقایسه کنید.
- ♦ برای تشخیص کلمات مشابه و معنی و کاربرد هر کدامشان، دانستن املا و حرکت‌گذاری کلمه‌ها خیلی مهم است.
- ♦ کلمات مشابه ممکن است در قالب سؤالات متنوعی مثل علامت‌گذاری، مترادف و ... مطرح شوند.

🎯 فرمول پاسخ‌گویی: ۱ کلمات مشابه، جداگانه، توجه به معنی کلمه یا در نظر گرفتن تلفظ و املا

۲ کلمات مشابه در جمله، توجه به معنی و کاربرد در جمله + توجه به کلمات اطراف

🎯 مثال: کلمات مشخص شده در کدام گزینه نادرست‌اند؟

- ۱ آخر آدم با لباس (احرام - اهرام) به بازدید از (اهرام - احرام) می‌رود؟
 - ۲ گاهی نتیجه یک لغزش و (زلت - ذلت) کوتاه، (زلت - ذلت) طولانی است.
 - ۳ رضا که می‌دانست شاخه درخت خیلی (طرد - ترد) است بچه‌ها را از آن جا (ترد - طرد) کرد.
 - ۴ انگار چیزی مانند یک (شیخ - شبه) لابه‌لای درخت‌ها بود؛ چیزی که تا به حال (شبه - شیخ) و ماندنی برایش سراغ نداشتیم.
- پاسخ ۳ با توجه به معنی در ۳، باید ابتدا کلمه «ترده» (شکندنده) و سپس کلمه «طرد» (راندن) قرار بگیرد.

۲. کلمات هم‌آوا

کلمات هم‌آوا، کلمه‌هایی هستند که شکل تلفظشان مثل هم است. این کلمات مثل هم نوشته نمی‌شوند، اما مثل هم خوانده می‌شوند؛ مثل «صواب» و «ثواب». کلمه «صواب» به معنی راست و درست و صحیح است، اما «ثواب» یعنی پاداشی که به کار خوب داده می‌شود. برای تسلط بر کلمات هم‌آوا باید آن‌ها را در کنار هم ببینیم تا بتوانیم با هم مقایسه کنیم.

🎯 فرمول پاسخ‌گویی: مقایسه واژه با هم‌آوای خودش + بررسی معنی در متن

🎯 مثال: در کدام گزینه واژه‌ای داریم که املائی آن با توجه به معنی نادرست است؟

- ۱ بزرگ‌مردی بود و گفتاری نغز داشت که: نقض عهد روا نیست و برو ای جان پدر و مرا در گناه مینداز. اگر من به جهت تو عهد بشکنم، تو بد فرزندی باشی.
 - ۲ همگان گفتند: سخت صواب و نیکو دیده آمده است و جز این صواب نیست و هرچند رکاب عالی زودتر حرکت کند بهتر، که مسافت دور است.
 - ۳ الهی غریب تو را غریب وطن است، چه سزاوار فرج است آن کس که به تو ممتحن است؟ کی هرگز به خانه رسد کسی که قربت او را وطن است.
 - ۴ وی را به مسجد یافتم اندر نماز استاده و همی گریست تا بلال بانگ نماز بامداد بگفت، وی اندر نماز بود. چون نماز بامداد بگذارد، به حجره اندر آمد.
- پاسخ ۳ در این گزینه واژه «قربت» در انتهای سطر نادرست است و شکل درست آن «غربت» است.

۳. کلمات چندمعنایی

در هر زبانی کلماتی وجود دارند که هر کدام دو یا چند معنی مختلف دارند. به این گونه کلمات «کلمات چندمعنایی» گفته می‌شود؛ مثلاً کلمه مهر در ترکیب «مهر و محبت» به معنی مهربانی است و در ترکیب «مهر و آبان» نام یک ماه شمسی است. چندمعنایی بودن یک کلمه را فقط وقتی می‌فهمیم که معنی متفاوت آن را در چند متن مختلف ببینیم. دیدن کاربردهای مختلف کلمه و کار با نمونه‌های گوناگون باعث می‌شود کلمات چندمعنایی را خوب یاد بگیریم.

🎯 فرمول پاسخ‌گویی: درست‌خواندن واژه + بررسی معنی

🎯 مثال: در کدام گزینه کلمه‌ای آمده که فقط یک معنی دارد؟

- ۱ مردم
 - ۲ نگران
 - ۳ شور
 - ۴ عارف
- پاسخ ۴ همه کلمات، به‌جز «عارف» دو معنی درست و متفاوت دارند. مردم: انسان‌ها، مردمک چشم/ نگران: نگاه‌کننده، مضطرب/ شور: نمکین، هیجان‌ناز عارف به معنی شناسنده، به‌ویژه شناسنده حقایق است.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱- در کدام گزینه کلمه مشخص شده با توجه به معنی آن در متن درست است؟

- ۱ بدنم در آستانه خواب بود، اما ذهنم (اصرار - اسرار) داشت بیدار بماند.
- ۲ پسر پادشاه خواجگه سربازی را فرمان داد که در فلان روز گرمابه را برای سلطان (غرق - قرق) کن.
- ۳ به (رقم - رغم) تلاش‌های زیاد پژوهشگران، تحقیقات نهایی اثبات بی‌خطری این دارو، ماه بعد تکمیل می‌شود.
- ۴ سیستم آموزشی این کشور برای چهارمین سال متوالی در (صدر - سدر) بهترین سیستم‌های آموزشی جهان قرار گرفت.

۲- با توجه به متن زیر، در کدام گزینه خوانش درست کلمات مشخص شده دیده می‌شود؟

«بدان خیرات که او سزاوار آن است و نفس اندر مدت متصل بودن خویش به جسم بر مرکب حواس اندر راه رسیدن خویش است از حالی که آن نه خیر است و نه شر تا به درجات خیر یا به درجات شر بر مثال کاغذی سپید که اگر به دست عالمی مصلح رسد، به علم و حکمت آراسته شود و اگر به دست جاهلی مفسد افتد به سفوف و سفاهت آلوده شود.»

- ۱ نفس، مُرْکَب، عالمی
۲ نفس، مُرْکَب، عالمی
۳ نفس، مُرْکَب، عالمی
۴ نفس، مُرْکَب، عالمی

۳- معنی چند واژه در برابر آن نادرست نوشته شده است؟
«محمل: کجاوه / مسلم: قلعی / غلیان: جوش / ضیاع: روشنایی / زفت: جارو کرد / خُلُق: آفرینش / حلال: ماه نو / سقط: اعتماد کردن / اقدام: پاهای

- ۱ چهار
۲ سه
۳ دو
۴ پنج

۴- در کدام بیت کلمه‌ای وجود دارد که با نوشتار یکسان، با دو معنی متفاوت قابل خواندن است؟ (حروف ربط و اضافه را در نظر بگیرید).

- ۱ دلبر آسایش ما مصلحت وقت ندید
۲ عشاق سربه‌سر همه دیوانه گشته‌اند
۳ بردوخته‌ام دیده چو باز از همه عالم
۴ به درد و صاف تو را نیست حکم خوش درکش
- ورنه از جانب ما دل‌نگرانی دانست
تا او گره به سلسله مشکبو زده
تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است
که هر چه ساقی ما داد عین الطاف است

۵- در کدام گزینه معنی نوشته‌شده در برابر مصراع، متناسب با کلمه مشخص شده نیست؟

- ۱ سپیده فردای گنج با نهیب و صغیر گلوله‌های توپ روس باز شد: فرستاده
۲ تا چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست: سنجش
۳ شنبه امیر را تب گرفت، چنان‌که بار نتوانست داد و مستور گشت از مردمان: پوشیده
۴ نخست خروسی مغلوب را با دشنه‌ای که در جیب داشتیم، از رنج و عذاب برهانیدیم: شکست‌خورده

۶- در کدام مصراع (یا مصراع‌ها) اگر جای دو واژه مشابه را عوض کنیم، مفهوم بیت تغییر کم‌تری می‌کند؟

- الف) عالمان بی‌عمل از غایت حرص و امل
ب) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من
پ) جهان به دست تو دادند تا ثواب کنی
- خویشتن را سخرة اصحاب لشکر کرده‌اند
فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست
خطا ز سر بنهی، روی در صواب کنی
- ۱ فقط (الف)
۲ فقط (پ)
۳ (الف) و (ب)
۴ (ب) و (پ)

۷- معنی چند واژه در برابر آن درست آمده است؟
«خوان: مرحله / صواب: درست / اجل: مرگ / تعویذ: عوض کردن / زلت: خواری / سفیر: سوت / معمور: آباد / منسوب: گماشته‌شده»

- ۱ چهار
۲ سه
۳ دو
۴ یک

۸- با توجه به معنی، در کدام گزینه واژه‌های هم‌آوا درست به کار رفته‌اند؟

- ۱ خرد را به تو راه نیست و هیچ‌کس از حقیقت تو آگاه نیست. وجود تو معلل اشباح نیست. شهود تو مقدر اشتیاه نیست. مقلسان را جز حضرت تو پناه نیست.
۲ چون عقبات و خطرهای بادیه بپند، باید که از منکر و نکیر و اقارب و حیات گور یاد کند که از لحد تا حشر، بادیه عظیم است با عقبه‌های بسیار و چنان‌که بی‌برقه از آفت بادیه سلامت نیابد.

- ۳ ملک بر آن شد تا به بحر شده به دیدار برادر برود. وزیر را فرمان داد تا مقدمات را بهر سفر آماده کند.
۴ چهار روز آن جنگ بداشت و هر روزی کار سخت‌تر بود. روز پنجم از هر دو جانب جنگ سخت‌تر پیوستند و نیک جد کردند هر دو جانب که از آن حول‌تر نباشد. امیر فرمود غلامان سرای را تا پیش‌تر رفتند و به تیر غلبه کردند.

۹- در کدام گزینه معنی نوشته‌شده مقابل کلمات، دو معنی متفاوت و درست از آن‌هاست؟

- ۱ دور، عین؛ پیرامون، همانند، روزگار، چشمه
۲ دیوان، لاله؛ دیوها، نوعی گل، دفتر شعر، پریان
۳ شمس، سر؛ خورشید، سرور، نور، عضو فوقانی بدن
۴ عهد، شام؛ روزگار، عراق، پیمان، شب

۱۰- معانی دوگانه چند کلمه درست نوشته نشده است؟
مهر (محبت، خورشید) / هست (می‌باشد، موجود) / واقف (آگاه، ایستاده) / کران (ساحل، آغوش) / قلم (بزار نوشتن، استخوان) / چنگ (نوعی ساز، سرپنجه)

- ۱ چهار
۲ سه
۳ دو
۴ یک

۱۱- در کدام گزینه دو واژه هم‌شکل، هم‌معنی هستند؟

- ۱ ابر پوشید روی ماه مرا
۲ بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر
۳ تا مهر ماه چهره تو در دلم نشست
۴ مشتری را صابران دریافتند

- چه شد این ماه دور از آن یاریم؟
دیدم که چگونه گور بهرام گرفت
از مهر و ماه مهر به کلی بریده‌ام
چون سوی هر مشتری نشافتند

۱۲- اگر در گزینه‌ها کلماتی داده شده باشد که دو معنی درست و متفاوت دارند، «نوازش کردن، نوعی ساز، کاغذ، بکار، رودخانه، برگ گل، ساز زدن، عمل» به ترتیب معانی مختلف کلمات در گزینه‌ها هستند، ولی کلمه دارای دو معنی نیست.

- ۱ رود
۲ کار
۳ برگه
۴ نواختن

کتاب‌های چندکنکور

کنکور بدهید قبل از آنکه کنکور بدهید

| @kheilisabz | @kheilisabzpub |

درسنامه + تست + پاسخنامه تشریحی

جامع‌ترین منبع ویژه داوطلبان دانشگاه فرهنگیان

مشترک همه رشته‌ها

- درسنامه‌های آموزشی همراه با مثال‌های حل شده
- بیش از ۱۳۰۰ تست کنکوری و تالیفی استاندارد
- ۵ آزمون شبیه‌سازی شده مطابق با آزمون ورودی دانشگاه فرهنگیان
- پاسخنامه کاملاً تشریحی
- دفترچه Hint (راهنمای سریع حل تست‌ها)

هوش و استعداد معلمی فرهنگیان